

Sucho považují Češi za vážný problém. Je potřeba ho řešit, říkají

Reprezentativní výzkum *Česká veřejnost a sucho 2018* ukazuje, že výrazná většina Čechů vnímá sucho jako závažný problém a předpokládá, že v příštích letech hrozba sucha poroste. Při řešení přitom jednoznačně podporují přírodě blízká opatření v krajině a šetrné hospodaření s vodou. Rozsáhlého průzkumu se zúčastnilo 2 672 dotazovaných.

Vědci z Katedry environmentálních studií dnes představili výsledky výzkumu veřejného mínění, který podrobněji než dosavadní průzkumy mapuje české veřejné mínění v této oblasti. Šetření financoval Státní fond životního prostředí a Ministerstvo životního prostředí.

Výzkum dokládá, že celých **79 % české veřejnosti považuje sucho za závažný problém**. Pokud by stát nepodnikal proti suchu žádné kroky, očekává v příštích 20 letech **zhoršení sucha v České republice 80 % obyvatel**. Jak k tomu říká vedoucí výzkumného týmu psycholog Jan Krajhanzl: *„Sucho pro českou veřejnost není jen hrozbou do budoucna, pociťují ho ve svém běžném životě už dnes. Jak jsme zjistili, se suchem se setkává 90 % lidí při procházkách přírodou, 91 % majitelů zahrad a pozemků a 73 % uživatelů studní.“* Výsledky přitom nejsou zkráceny letošním velmi suchým jarem a létem. Jak vysvětluje Jan Krajhanzl: *„Rozhovory s respondenty probíhaly už na přelomu roku. Kdybychom výzkum dělali dnes, bylo by znepokojení suchem ještě výraznější.“*

Celých 77 % obyvatel České republiky si přitom přeje, aby sucho aktivně řešil český stát (nesouhlasí pouze 10 % obyvatel). *„Stojí za pozornost, že aktivního kroky českého státu v této oblasti podporuje ještě více občanů než například řešení tuzemských nízkých platů. Češi totiž očekávají, že sucho v příštích 20 letech přinese České republice velké množství problémů. Podle jejich názoru hrozí například úbytek vody v krajině, neúrodu, odumírání lesů a úbytek některých druhů rostlin a živočichů, zvyšování cen potravin a vody, zhoršení podmínek pro rekreaci a více konfliktů o vodu,“* komentuje výsledky sociolog Tomáš Chabada, spoluautor výzkumu.

Odpovědnost za řešení sucha by podle české veřejnosti mělo nést především Ministerstvo životního prostředí (hodně odpovědnosti podle 70 %), správy povodí (67 %), Ministerstvo zemědělství (66 %) a česká vláda (59 %).

Reprezentativní šetření také zjišťovalo, jaká opatření pro řešení sucha ze strany státu Češi nejvíce upřednostňují. Největší podporu má využití dešťové odpadní vody (93 %), využití vyčištěné odpadní vody (88 %), tvorba přírodních prvků zadržujících vodu v krajině (87 %), opatření pro zadržování vody ve městech (85 %), změna hospodaření v lesích (85 %) a na zemědělské půdě (84 %), aby krajina lépe zadržovala vodu. Jak shrnuje spoluautorka výzkumu, environmentalistka Renata Svobodová: *„Češi jednoznačně preferují opatření pro přírodě blízké zadržování vody v krajině a jsou přesvědčeni, že je potřeba změnit hospodaření na zemědělské a lesnické půdě. Stejně tak výrazně podporují šetrné hospodaření s vodou, jako je využití dešťové vody či vyčištěné odpadní vody. Veřejnost rozděluje názor na to, zda při vyhlášení sucha zvyšovat celkovou cenu vody či zavádět limity pro spotřebu vody v domácnosti. Rezervovaně pak Češi vnímají výstavbu přehrad,*

výsadbou zeleně na střechách budov a zvýšení ceny vody za nadměrnou spotřebu. Jednoznačně pak většina Čechů odmítá omezení dodávek vody pro domácnosti při vyhlášení sucha či trvalé zvýšení celkové ceny vody.“

Součástí podrobného výzkumu bylo také zjišťování, zda jsou obyvatelé ochotni zapojit se do boje se suchem ve svých domácnostech. Renata Svobodová k tomu říká: „Řada Čechů šetří už dnes vodu ve svých domácnostech, například sprchováním místo koupání, používáním zařízení na úsporu vody či zachytáváním dešťové vody. Zároveň sucho vnímají jako natolik velký problém, že jsou ochotni se zapojit také do celé řady aktivit proti suchu, které doposud nedělali,“ a na závěr dodává: „Svůj potenciál mezi českou veřejností má například hledání alternativ ke splachování pitnou vodou. Jak ukazují výsledky, nesouhlasí s ním 71 % veřejnosti. Celkově se přitom ukazuje, že s vodou šetrně hospodaří především starší lidé, kteří si zároveň více všímají projevů sucha kolem nás.“

Šetření *Česká veřejnost a sucho 2018* je součástí dlouhodobého výzkumného záměru týmu Katedry environmentálních studií Masarykovy univerzity. Jeho podrobné výsledky byly publikovány v rámci nové knihy *Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí*, která je on-line volně dostupná všem zájemcům.

Kontakt:

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D., vedoucí výzkumného týmu, Katedra environmentálních studií
Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, jan.krajhanzl@gmail.com

Poznámka:

Kompletní výsledky výzkumu *Česká veřejnost a sucho 2018* jsou veřejně dostupné v rámci nově vydané knihy *Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí: Reprezentativní studie veřejného mínění*. Ta je ke stažení na stránkách Čítárny Masarykovy univerzity Munispace: <http://bit.ly/vztahceskeverejnostikpriode>